

לימוד מדריכים - י"ד אחים"

יד אחים לְכֶם שְׁלוּחָה, הַנֶּעַר הַחָבִיב
 עַל דִּגְלוֹנוֹ בְּלֶכֶם, חָנוּ מִסְבִּיב
 יִזְהִיר לְכֶם כּוֹכֵב תּוֹרָה
 דִּרְפָּנְכֶם סוּגָה בְּעִבּוּדָה
 בְּלֵב אֲמִיץ וּבְעִזְרוֹת ה', עֲלֵה נַעֲלֵה!
 מוֹלַדֶּת זוֹ, אֶרֶץ אֲבוֹת, אֶרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה
 מִיַּד אֲבִיר-יַעֲקֹב לָנוּ מוֹרְשָׁה
 רְאִשֵׁינוּ בְּעִמְקֵי תוֹרָתָהּ
 כְּפִינוּ בְּרִגְבֵי אֲדָמָתָהּ
 בְּלֵב אֲמִיץ וּבְעִזְרוֹת ה', עֲלֵה נַעֲלֵה!

"על דגלנו בלכם, חנו מסביב"

על הדגל של הערכי התנועה, אתם - הנוער החביב של בני עקיבא - חונים מסביב [כמו שבני" חנו כל אחד אחד סביב דגלו במסעות במדבר]. כולנו מתחנכים על הערכים של בני עקיבא - התורה והעבודה.

בישיבת מליאת ההנהלה הארצית, בשנה שעברה, שנת תשס"ז, נבחר שם לשבת החדש. בסיום דיון סוער וקולני פצח אחד החברים בשירת הימנון התנועה "יד-אחים". הייתה זו הזדמנות עבורי לבחון את מילות ההמנון, עליו גדלנו משחר נעורינו.

"צרכים סוגה בעבודה"

בוודאי אין הכוונה ל"סוגה ספרותית" (ז'אנר), מושג חדש בלשונו. נראה שהרב נריה זצ"ל, לא התכוון ל"סוגה בשושנים", שעניינה לשון נקייה לצניעות שבינו לבינה, אף שיש מי שבוודאי יבקשו לשקט יסוד זה בהימנון התנועה. "סוגה" פירושה מסויגת מגודרת, מלשון סייג. מה איפוא עניינה לדרכנו בעבודה? - האם יש כאן ביטוי להסתייגות מה"עבודה" בסיסמה "תורה-ועבודה"?! האם הכוונה להטיל סייג על העבודה, שלא תתפוס מקום מרכזי יתר על המידה - כפי שרבים סבורים עד היום?! יתכן שהכוונה שהעבודה מעטרת אותנו, כפי שהשושנים מעטרות את בטנה של הרעיה - "ערמת חטים סוגה בשושנים" (שיר-השירים, ז' ג), כך שמעתי מידידי, ד"ר אבשלום קור. משמעות הדבר: העבודה מצויה בהיקף הסובב את חיינו, היא בבחינת עיטור, קישוט לחיים של תורה. הדסה שפירא מטירת צבי מצאה שיש "סוגה" מלשון ליווי, העבודה מלווה אותנו. ואולי התכוון הרב נריה שדרכנו תשגה בעבודה = תינשא, תתרומם, אף שלא מצאתי שגיא ב"סמך". ועדיין פירוש שורה זו צריך עיון.

"ראשינו בעמקי תורתה, כפינו ברגבי אדמתה"

"בישיבה למד תורה ובפרדס לעבודה, זוהי דרך בני-עקיבא" (על רוכסי הר, הרב נריה, קיץ תרצ"ב). הרב נריה נקט בעקביות בפיצול הסיסמה לשני מרכיביה, כך משתמע מההימנון. בצעירותי למדתי כי שני המושגים הותכו בסיסמה למהות שונה, כתרכובת כימית של שני יסודות היוצרת חומר חדש, שונה ממרכיביו בתכונותיו הבסיסיות (חמצן ומימן יוצרים מים). הרב נריה ורבים בעקבותיו, פירשו את הסיסמה כתערובת פיזיקאלית של שני יסודות שכל אחד מהם שומר על הווייתו הפרטית; "תורה" - עיקרה לימוד תורה, ו"עבודה" - עמל כפיים, עבודת אדמה. [..]

יוחנן בן יעקב הוא חבר קיבוץ כפר עציון, מזכ"ל בני-עקיבא בעבר וחבר מליאת ההנהלה הארצית של בני-עקיבא בהווה